

For nogle måneder siden oplevede jeg noget rigtig ubehageligt. Det handlede om at jeg – via omveje- hørte der var et rygte i byen om at jeg uretmæssigt havde udnyttet personlige relationer ifm. med en sag på min ejendom. Rygtet var absurd, og havde ingen bund i virkeligheden, men var alligevel blevet spredt uden jeg havde mulighed for at vide hvor det kom fra, og dermed tage fat i kilden. Det var for at sige det rent ud møjubehageligt , og selv om jeg har boet i Alken siden 2002, og holder utroligt meget af byen, ja så overvejede jeg faktisk at sælge min ejendom og flytte et andet sted hen. Fordi jeg blev angrebet personligt. Selve sagen på min ejendom ville jeg altid være med på at diskutere med alle der kom forbi – til enhver tid. Men da det blev personligt slog det meget hårdt, og både sagligheden og ordentligheden forsvandt.

Og hvorfor bringer jeg det op i et offentligt forum? Det gør jeg fordi jeg synes, at når vi diskuterer udvikling, skole, mast, købmand, mejeri m.m. så skal vi holde os til at diskutere sagen, og ikke gå efter personen.

Vi bliver alle påvirket af forandringer

Jeg kan sagtens forstå at dem, der bor tæt på en eventuel nybebyggelse har overvejelser om at et byggeri tager mange år at etablere med larm og kørsel med biler med materialer m.m. Jeg forstår også godt, at det er træls at en udsigt over marker og sø bliver berørt af en klynge med nye huse, og den trafik der følger med. Jeg forstår også tankerne om at byen bliver for "tæt", at det "lille samfund" og dets værdier kan være i fare, og at to byggerier, der opføres i hver sin ende af byen på én gang eller med års afstand, kan virke voldsomt og uoverskueligt. Alt det forstår jeg godt og kan relatere til personligt. Men når så det er sagt synes jeg det ville være godt at bringe et par tanker og nuancer til bords. Det gør jeg så her i mit skriv, som er skrevet i en sen aftenstund i går.

Et kig tilbage på Liv i Landsbyernes versionspapir

De sidste par indlæg på Alken.dk om nybyggerier fik mig til at kigge et par år tilbage. Reflektere over hvorfor debatten er blevet så "heftig", og måske give en tanke med på hvad der kunne få os retur på et spor, hvor snakkene igen kan blive gode og saglige, og baseret på de værdier der er i Alken om fællesskab og respekt for mange meninger.

I **2018** afholdt Liv i Landsbyerne en workshop på Bjedstrup skole. Alle landsbyerne var inviteret og mange dukkede op til en dag fyldt med gode snakke og visioner om fremtiden for landsbyklyngen. Tankerne blev samlet i et visionspapir, der kan findes på Liv i Landsbyernes hjemmeside <https://livilandsbyerne.dk/wp-content/uploads/2018/09/visisonpapir.pdf> og som blev sendt til kommunen. I indledning på visionspapiret fremgår det " Vi forestiller os, at lokalpolitikere og andre kommunalt ansatte i Skanderborg Kommune kan bruge vores visionspapir som rettesnor for, hvordan de bedst muligt tilgodeser og understøtter det store potentiale som ligger i landsbyklyngen Alken, Bjedstrup, Boes Illerup og Svejstrup, og den stigende interesse, vi oplever for vores landsbyliv. Vores håb er, at politikerne vil tage vores visioner med i deres arbejde med den kommende kommunalplan. At de vil hjælpe med at muliggøre noget og udvikle ideerne til andet, så vi sammen kan vi gøre livet på landet endnu mere attraktivt. "

I den del af visionspapiret der vedrører bosætning (side 6-10) beskrives tankerne for Alken på side 8. Her ses det at både Aneshøj 2 og Enggårdens arealer er mærket som områder man på visionsmødet har tænkt på positiv listen for fremtidige bo områder. Visionspapiret taler også på side 6-7 ind i hvilken type udvikling man ønskede, og her er der fokus på følgende; "Konkret er der brug for kommune- og lokalplaner, der indeholder blandede boligtyper inden for samme udstykning, så førnævnte diversitet kan favnes.

Eksempelvis kan en børnefamilie og pensionist gennem naboskab være ressourcer for hinanden på tværs af behov og ønsker.

Konkret foreslår vi, at udstykninger i videst muligt omfang består af en blanding af mikrogrunde på 350-550m² og traditionelle parcelhusgrunde på 700-1200m², så hustyperne dækker:

- *Mindre boliger til unge og (enlige) ældre*
- *Boliger der kan rumme den store børnefamilie*
- *Boliger der tilgodeser særlige behov*

Vi kan konstatere, at lejeboliger et stort ønske i hele landsbyklyngen, og at en særlig indsats herfor vil styrke muligheden for at sikre landsbysamfund med diversitet som beskrevet ovenfor.”

Den sidste ting der understreges i visionspapiret er; ”at udviklingen af nye byområder og boformer foregår i et tempo og på en skala, hvor landsbyerne har tid og rum til at absorbere, integrere og evaluere nyt byggeri, således at udviklingen af nye projekter kan påvirkes og tilrettes i takt med, at der høstes erfaring fra afsluttede projekter.”

Begge potentielle bygherrer i Alken har – som jeg forstår det – taget udgangspunkt i visionspapiret i forbindelse med deres projekter. **Jens Thor fra Jacobsen Huse** sidder selv i Liv i Landsbyerne, og har derfor været med i hele processen omkring visionspapiret, og **Michael Eberhardt fra Fabulas** redegjorde ved Liv i Landsbyernes generalforsamling i år for at han, før købet af Enggården, havde henvendt sig til kommunen og fået udleveret visionspapiret med budskabet herfra om at det var et udtryk for hvad landsbyerne ønskede ifm. byudvikling. Så det må være sådan, at begge parter handlede i det vi kalder **”god tro”** når de ønskede at præsentere et nybyggerprojekt for borgerne i Alken.

En verden i forandring

Jeg var også en af de Alken borgere, der deltog på det første møde i Mejeriet om Aneshøj 2, som Torben Nielsen referer til sit indlæg af 18. november. Det er helt tilbage til 2017. Her blev der snakket – som jeg husker det- om op til 19 boliger på egne grunde, der varierede i størrelse. Husene skulle være bæredygtige, men gerne forskellige i udtryk og materialer, og der var spæde tanker om måske også at muliggøre lejeboliger. Som Torben også skriver var der i oplægget lagt vægt på at priserne på grundene ville være i en økonomi, der muliggjorde at både enlige, seniorer og børnefamilier kunne være med.

Jeg var også en af dem der dengang havde armene i vejret, og tegnede mig for en grund i det nye levestandard. Her var der mulighed for at realisere eget bæredygtige træhus på sin egen mindre grund til en økonomi, der var til at overskue- også når man blev senior. God erstatning for et stort og ældre hus på Emborgvej, der så kunne overtages af en pladskrævende ung familie med mod på ombygninger, tilbygninger m.m.

Som det jo ofte sker med byggeprocesser rendte Aneshøj 2 byggeriet ind i vanskeligheder med både regnbassin, vejtilgang m.m., - vanskeligheder som i den sidste ende gjorde at de første planer ikke længere var mulige og rentable for bygherrerne. Det betød også, at tanken om selvstændige grunde i forskellige størrelser blev byttet ud med sokkelgrund, og mulighederne for bygge eget designet hus blev afløst af ensartede huse, der kan bygges sammen på forskellige måder. Priserne på husene er som sammenligningsgrundlag i linje med f.eks bæredygtigt nybyggeri i Skovby/Galten m.m. Der er ingen tvivl om at kvaliteten i det Jakobsen byg tilbyder er i top, og dette er på ingen måde kritik af bygherrerne eller projektet, der ser spændende ud. Men for mit eget vedkommende var drømmen at bygge/tegne mit eget

hus, placere det på min egen lille grund, hvor min hund kunne gå frit omkring, og hvor jeg kunne plante mine skøre grønsager m.m. Det handler ikke om at jeg ikke vil indgå i et fællesareal også, men drømmen var min egen grund og eget designet hus....til en overkommelig penge. Og det rummer Aneshøj 2 ikke længere. Derfor er det ikke længere det gode valg for mig. Hverken økonomisk eller praktisk. Og igen – det er ikke en kritik af bygherren....kun en konstatering af at udgangspunktet er ændret så meget, at det ikke længere matcher **min** drøm 😊

Fabulas byggeriet åbner mulighed for egen grund, andelsboliger og evt. lejeboliger. Her kan jeg se muligheden for at realisere det jeg egentlig oprindeligt gerne ville på Aneshøj- så derfor blev det interessant for mig første gang jeg hørte om det. Senere har der været så megen debat om dette byggeri, at det er svært at se det være realiserbart indenfor en fornuftig årrække. Så derfor er jeg nu begyndt at kigge på helt andre muligheder. Drømmen er stadigvæk at blive i Alken, men ikke i en ældre bolig på 273m2 😊

Hvilken form for udvikling er det vi vil?

Jeg kender ingen af bygherrerne personligt. Har heller ikke kendskab til om deres økonomi er solid, om de har konkurreret bag sig eller på andre måder har været uheldige i tidligere projekter/byggesager. Fra min tid ved Brabrand boligforening ved jeg at det ikke går altid som "præsten prædiker" når man går i gang med et byggeprojekt, og fra Aneshøj 2 projektet ved vi, at på de tre år projektet har været "on-going" er både forudsætninger og muligheder ændret væsentligt. Så den verden vi befinder os i er foranderlig og åbner konstant op for nye muligheder vi skal forholde os til. De to bygherrers økonomi er naturligvis vigtig når/hvis byggerierne går i gang, men jeg tænker der er gode folk i kommune, og andre steder, der kigger det efter før der trykkes på "go knappen". Naturen skal vi naturligvis også tage hensyn til, men jeg tænker heller ikke diverse friluftorganisationer/naturudvalg vil sige ja til noget, hvis alle regler omkring den slags ikke er taget hensyn til og overholdt.

Som jeg forstår det er det hverken sikkert at Aneshøj 2 i sin nuværende form bliver godkendt, eller Fabulas kommer længere end til tankerne på skrivebordet.

Så i den tid, hvor der nok er andre end Alken der overvejer og debatterer dette (læs politikerne på Rådhuset m.fl.), så tænker jeg, der er to ting, der kunne være vigtige for os som både by og område at se på;

1. Det ene kunne være at kigge visionspapiret igennem en gang til, og tænke mindre over hvilken byherre vi "gik med", deres økonomi/historik, hvor nybyggeriet var placeret m.m., men hvilken typer boliger vi ønsker os i Alken. I visionspapiret drømte vi om lejeboliger, store og små parcelhusgrunde i en fornuftig pris, boliger der kunne rumme borgere med specielle behov, grønne fællesarealer m.m. Er det indeholdt i de to projekter der foreligger lige nu? Får vi opfyldt det vi gerne vil som by i Aneshøj 2 og et evt. Fabulas byggeri? Trænger vi til at ryste posen og starte helt forfra med tankerne og visionerne?
2. Hvis vi har visionspapiret i tankerne, og den snak der går i byen.... Ja så synes jeg jo faktisk ikke at jeg hører nogen i byen være mod udvikling- heller ikke dem der har skrevet under på underskriftindsamlingen. Jeg hører derimod – som beskrevet i visionspapiret – at vi ønsker

udbygning af byen med de boliger der er nævnt ovenfor i et tempo hvor vi kan følge med (og det skal jo så diskuteres hvad det er) og hvor vi involveres løbende som by.

Jeg synes i den forbindelse vi skal væk fra, at fordi Aneshøj 2 byggeriet "kom først" skal det realiseres først. Jo- hvis det var i forhold til de oprindelige planer så helt klart ja, men lige nu er projektet for mig ligeså nyt, som det der er præsenteret på Enggårdens arealer, og jeg kunne godt tænke mig som borger i Alken at posen blev rystet igen, og vi hellere tog en snak om hvilken typer boliger vi ønsker/konceptet om disse – helt uafhængigt af hvilken bygherrers navn der stod på tegningerne.

Fællesskab, fremtid og glæde

For ikke så længe siden lykkedes det Liv i Landsbyerne i samarbejde og samråd med politikerne m.fl. at redde Bjedstrup skole fra en lukning. Det er så fantastisk et stykke arbejde, som alle i landsbyklyngen drager fordel af- både dem med og uden børn. Skolen skaber liv og tiltrækningskraft til vores område og grundlag for at børnefamilierne synes vi er et attraktivt valg. **Stor ros til gruppen der arbejdede sagligt og ordentligt med projektet og tog det lange seje træk. Jeg er imponeret.**

Vi har også tidligere kæmpet for mejeriet, købmanden, toget mm.m. Vi er i det hele taget gode til at stå sammen her i byen, og sikre at de ting der har betydning for os består. Måske derfor er debatten om udstykninger gået hen og blevet så voldsom, og i en til tider ret hård tone i sproget, fordi det betyder noget for os alle sammen – på mange forskellige måder.

Det blev et langt skriv det her, men jeg håber, at det vil få mange til at tænke en ekstra gang. Vi må alle gerne have vores meninger, vi bor heldigvis i et demokrati hvor det er tilladt at tale højt....men vi skal stadigvæk have en ordentlighed med os- uanset hvad vi taler om. Ingen skal forlade byen og føle man blev smidt ud eller tvunget til at gå.

Jeg vil slutte med et billede jeg synes favner meget af det jeg tænker;

Lige før CORONA'en var jeg til foredrag med de to BEA brødre- Emil og Theis. Fra publikum i salen kom et spørgsmål om hvad der skulle til hvis man skulle være gast på skibet på en længere tur. Hvor længe man skulle have sejlet m.m. Til det svarede Theis, at man behøvede sådan set aldrig have sat sine ben på et skib før. At sejle skulle man nok lære ret hurtigt. Det vigtigste var at man var indstillet på – og i stand til - at være en positiv del af et fællesskab.

Billedet han satte på det var at putte 8 mennesker ind i en lille campingvogn hvor de skulle tilbringe 4 uger sammen (lige så længe som de f.eks., kunne være på åbent vand med skibet ad gangen). Man låste campingvognen og satte temperaturen op til 42 grader. Efter et par dage begyndte man at ryste campingvognen op og ned (for at illustrere bølger 😊) og ja.....der var kun **ét** lille fælles toilet i vognen.

Målet for deltagerne i campingvognen var at vågne op hver morgen – trods udfordringer - og tænke "*Hvad kan jeg gøre positivt for fællesskabet i dag*" ...og ikke "*Hvad skal fællesskabet gøre for mig*". Havde man den evne var man kvalificeret til at være gast på skibet.

Det skal være min opfordring til alle.:-) Der er nok udfordringer i CORONA'en – lad os lade være med at også skabe den på alle mulige andre plan. Lad os finde tilbage til den gode tone i byen, venligheden, de fællesskaber vi sætter pris på, og som er grunden til at vi har bosat os lige netop her i smørhullet i Søhøjlandet. Og lad os tage en fælles snak i byen om hvilken type boliger vi ønsker os i landsbyklyngen, og

specifikt i Alken. Måske er det ikke os der får lov at bestemme det, men et godt udgangspunkt kunne være at starte med at have en fælles snak om det.

God 1 .december til alle,

Pernille Benzon